

Undantag för tunga, breda och långa transporter

Handbok för bedömning

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Undantag för tunga, breda och långa transporter

Handbok för bedömning

Upplysningar om innehållet:
Selda Taner, selda.taner@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2023
ISBN: 978-91-8047-183-1
Foto: Daniele Solito, Bin-Sell Sverige AB
Produktion: Advant

Förord

Kommunerna har god lokal kännedom om förutsättningar för att planera och tillåta tunga, breda och långa transporter med undantag från trafikförordningen. Den här handboken ska hjälpa till att skapa effektiva rutiner för att bedöma de ansökningar om undantag som kommunerna tar emot. Handboken är därför uppbyggd utifrån hur en sådan process kan se ut. Handboken ska samtidigt bidra till en harmonisering av kommunernas handläggning av ansökningar om undantag, för att bedömningar och undantag för transporter ska vara så lika som möjligt över landet. Den ambitionen grundar sig på både likställighetsprincipen i kommunallagen och på tydliga önskemål från branschen.

Handboken innehåller ett samlat kunskapsunderlag med bland annat en översikt över gällande regelverk och råd. Varje ansökan om undantag innebär en unik prövning, där bland annat trafikförordningen, praxis och riktlinjer från Transportstyrelsen ligger till grund för beslutet. Kommunens egna lokala trafikföreskrifter och styrande dokument är viktiga underlag. Även Trafikverkets handbok om transportdispenser är en viktig kunskapskälla, och handboken refererar också till den i vissa delar.

Handboken är framtagen i samarbete med kommunrepresentanterna Andreas Säfström, Stockholms stad; Csaba Gyarmati, Malmö stad; Christine Åström, Örnsköldsviks kommun; Anette Hansson, Göteborgs stad; Magnus Lind, Norrköpings kommun; Petter Wallgren, Uppsala kommun, samt Per Öhgren, Öhgren Trafikkonsult och Thomas Holmstrand, Trafikverket. Skribent för handboken har varit språkkonsult Karolina Krystek. Projektansvarig har varit Selda Taner vid Sveriges Kommuner och Regioner, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Stockholm i augusti 2023

Gunilla Glasare
Avdelningschef

Peter Haglund
Sektionschef

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Sveriges Kommuner och Regioner

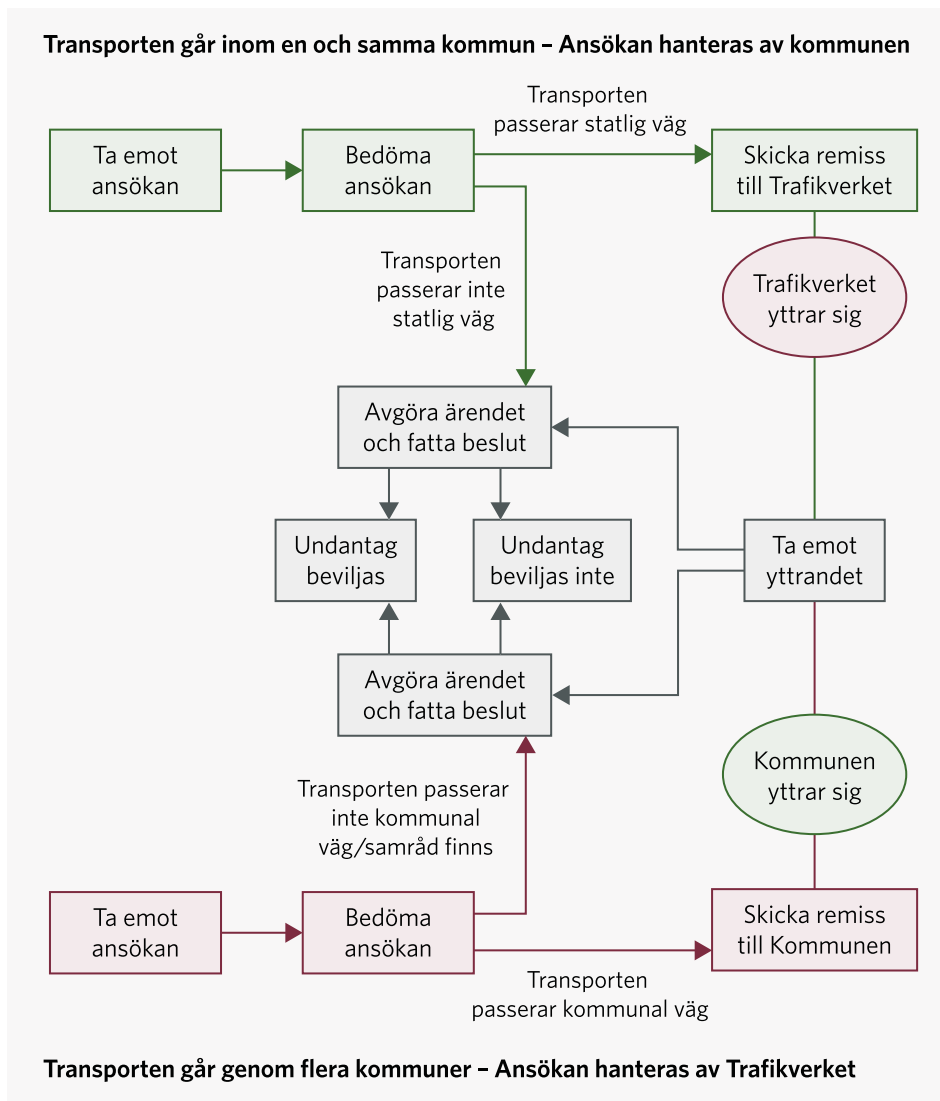
Innehåll

- 6 Processkarta
- 7 Begrepp och definitioner

- 9 **Begränsningar för tunga, breda och långa transporter**
- 9 Trafikförordningen
- 12 Transportstyrelsens föreskrifter
- 12 Transportstyrelsens allmänna råd
- 12 Undantag från bestämmelserna om tunga, långa eller breda transporter

- 14 **Kapitel 1. Ta emot ansökan**
- 14 Krav på innehåll i ansökan
- 16 Komplettera uppgifter
- 17 Färdvägsintyg och vägtransportledare
- 17 Avskriva ansökan
- 17 Överlämna ansökan till Trafikverket

- 18 **Kapitel 2. Bedöma ansökan**
- 18 Särskilda skäl
- 19 Odelbar last
- 19 Andra instanser som kan behöva yttra sig över ansökan
- 19 Frågor för bedömning
- 20 Färdvägen
- 21 Kontrollera fordonet i vägtrafikregistret
- 21 Lokala förutsättningar och föreskrifter
- 22 Tung transporter
- 24 Breda transporter
- 26 Långa transporter
- 29 Utmärkning med lyktor, skyltar och reflexer för breda och långa transporter
- 29 Kontrollera kopplingsavståndet
- 30 Yttrande från Trafikverket och andra instanser
- 31 Transport som passerar enskild väg

32	Kapitel 3. Avgöra ärendet och meddela beslut
32	Bifalla eller avslå ansökan
33	Vad som ska finnas med i beslutet när ansökan bifalls
33	Giltighetstid för beslut om undantag
34	Förlänga ett undantag
35	Möjligheten att överklaga beslut
35	Återkalla ett beslut
36	Kapitel 4. Remissvar - yttra sig över ärende från Trafikverket
37	Företagsanvändare som skickar förfrågan om underlag inför ansökan till Trafikverket
37	Svarstid på remisser från Trafikverket
37	Förenklat samråd mellan Trafikverket och en kommun
39	Kapitel 5. Avgifter, handläggningstider och diarieföring
39	Avgift för att ansöka om undantag
40	Handläggningstider
40	Diarieföra ansökningar, beslut, remisser och remissvar
41	Bilaga 1. Ansökan, Örnsköldsviks kommun
42	Bilaga 2. Brokontroll
43	Bilaga 3. Begäran om yttrande från Trafikverket, Göteborgs stad
45	Bilaga 4. Beslut om undantag, Malmö stad
48	Bilaga 5. Beslut om transportdispens, Uppsala kommun
50	Bilaga 6. Underrättelse om avslag, Stockholm stad
51	Bilaga 7. Remissvar, Kungsbacka kommun
53	Bilaga 8. Remissvar, Norrköpings kommun
55	Bilaga 9. Förenklat samråd, Göteborgs stad

Processkarta

Figur: Processkarta över de olika stegen i handläggningen

Processkartan beskriver handläggning av undantag för tunga, breda och långa transporter. Handboken är indelad i kapitel som följer den handläggningen. Kapitel 1 handlar om att ta emot ansökningar, kapitel 2 om hur man bedömer ansökningar och remissförfarande vid behov, exempelvis remiss till Trafikverket. Kapitel 3 beskriver bland annat hur man bifaller eller avslår en ansökan samt villkor för undantag. Hur kommunen kan hantera remisser från Trafikverket och avgifter för ansökan om undantag beskrivs i kapitel 4 och 5.

Begrepp och definitioner

Tabell: Definitioner till begrepp som förekommer i handboken

Begrepp	Definition
Allmän väg	Enligt 1 § väglagen är det en väg som förklarats vara allmän eller byggts och upplåtits såsom allmän. Staten genom Trafikverket är normalt väghållare för allmän väg men en kommun kan vara väghållare för en allmän väg efter ett särskilt beslut.
Axeltryck	Den sammanlagda statiska vikt som hjulen på en hjulaxel för över till vägbanan.
Boggitryck	Den sammanlagda statiska vikt som hjulen i en boggi för över till vägbanan.
Bärighetsklass	Indelning av vägar efter tillåtet axel-, boggi- och trippelaxeltryck samt tillåten bruttovikt. Bärighetsklasserna är bärighetsklass 1 (BK1), bärighetsklass 2 (BK2), bärighetsklass 3 (BK3) och bärighetsklass 4 (BK4).
Dispens	Ett vedertaget begrepp som saknar formell betydelse men som ofta används när det gäller undantag från bestämmelser i trafikförordningen.
Eskort	Enligt 3 § lagen om vägtransportledare medverkan av en person som har rätt att ge anvisningar för trafik på väg.
Fordonståg	Ett motordrivet fordon med ett eller flera tillkopplade fordon.
Färdvägsintyg	En redogörelse för hur färdvägen har kontrollerats. Kan krävas vid prövning av undantag för långa eller breda transporter. Färdvägen och eventuella hinder för framkomligheten bör framgå av redogörelsen.
Förenklat samråd	Avtal som tecknas mellan Trafikverket och en kommun som ger Trafikverket tillåtelse att fatta beslut för vissa utpekade kommunala vägar utan att behöva skicka remiss till kommunen.
Odelbar last	Last som inte kan delas i två eller flera dellaster utan risk för onödiga kostnader eller skador.

Begrepp	Definition
Trafikförordningen (1998:1276)	Förordning som innehåller generella trafikbestämmelser men också bemyndiganden för exempelvis kommuner om att besluta om undantag från de generella bestämmelserna.
Transportstyrelsens föreskrifter om färd med bred odelbar last (TSFS 2023:36)	Föreskrifter som medger överskridanden av bestämmelserna i trafikförordningen om högsta bredd på fordon.
Transportstyrelsens föreskrifter om färd med lång odelbar last (TSFS 2023:37)	Föreskrifter som medger överskridanden av bestämmelserna i trafikförordningen om högsta längd på fordon.
Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med långa fordon (TSFS 2009:62)	Allmänna råd som gäller prövning av ansökningar om undantag från bestämmelser om fordons eller fordonstågs längd.
Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med breda fordon (TSFS 2009:64)	Allmänna råd som gäller prövning av ansökningar om undantag från bestämmelser om fordons eller fordonstågs bredd.
Varningsbil	En bil som ska köra framför eller bakom vissa långa eller breda transporter.
Väg som inte är enskild	Allmän väg eller gata med kommunalt huvudmannaskap enligt detaljplan.
Vägtransportledare	Person som har rätt att ge anvisningar för trafiken på väg när transporter sker med eskort.

Begränsningar för tunga, breda och långa transporter

Här sammanfattas de övergripande reglerna i trafikförordningen och Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

Trafikförordningen

I 4 kap. 11–17 f §§ trafikförordningen (1998:1276) finns de grundläggande bestämmelserna om hur tunga, breda och långa transporter får gå på det svenska vägnätet. Bestämmelserna gäller inte färd på enskild väg.

Tunga transporter

Av 11 § i trafikförordningen framgår att vägar delas in i fyra bärighetsklasser, BK1–BK4. Allmänna vägar tillhör BK1 och övriga vägar som inte är enskilda tillhör BK2, om det inte har beslutats annat för en särskild väg. Det är Trafikverket när det gäller allmän väg och kommunen för övriga vägar som kan besluta om en väg ska få en annan bärighetsklassning. Är kommunen väg-hållare för en allmän väg så är det dock kommunen som beslutar om annan bärighetsklass även där.

Högsta tillåtna bruttovikt för de olika bärighetsklasserna är:

- › BK1: 64 ton
- › BK2: 51,4 ton
- › BK3: 37,5 ton
- › BK4: 74 ton.

Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan den tillåtna bruttovikten vara lägre.

Andra exempel på viktbestämmelser:

- › 12 § anger vilka värden som inte får överskridas för respektive bärighetsklass. Värdena visas i form av högsta axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck. De tillåtna värdena för bruttovikter för fordon och fordonståg finns i bilaga 1–4 till förordningen.
- › 13 § anger ett minsta avstånd mellan den första axeln på ett tillkopplat fordon och den sista axeln på dragfordonet för de olika bärighetsklasserna.
- › 14 § anger vissa undantag från viktbestämmelserna för fordon eller fordonståg som huvudsakligen används i internationella transporter.

Breda transporter

Av 15 § framgår att last inte får skjuta ut mer än 20 cm utanför fordonet. Ett fordon får heller inte vara bredare än 260 cm (buss 255 cm). Det finns dock ett antal undantag uppräknade, till exempel redskap som används i jordbruksarbete.

Genom TSFS 2023:36 kan transporter med odelbar last upp till och med 350 cm bredd tillåtas, om vissa villkor uppfylls.

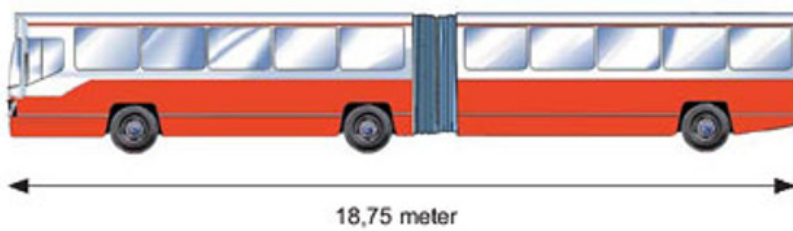
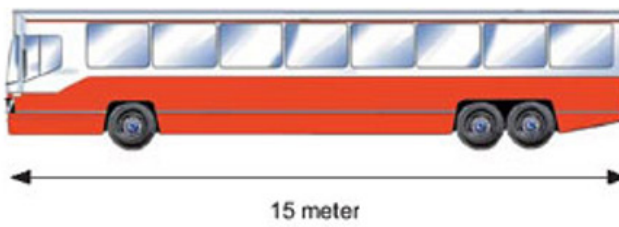
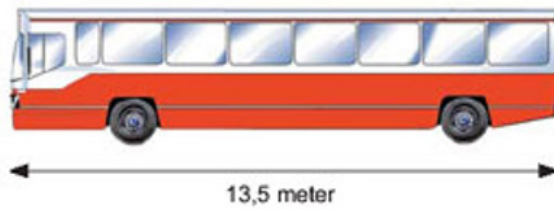
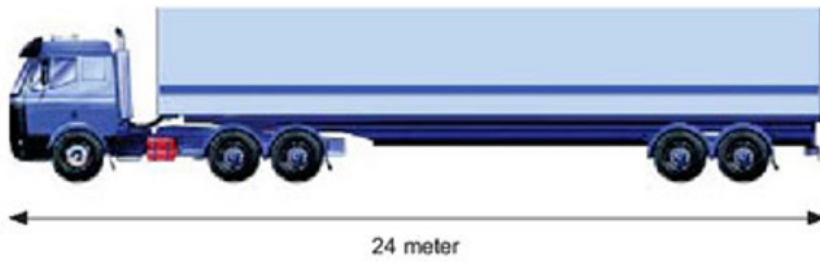
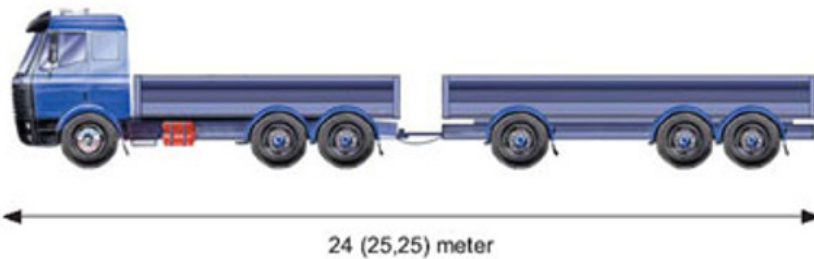

Illustration: Trafikverket.

Långa transporter

Enligt 17 § får ett fordon eller fordonståg inte vara längre än 24 meter. Men om villkor som finns uppräknade i bestämmelsen uppfylls får längden vara 25,25 meter. För buss finns särskilda bestämmelser i 17a §. Hur ett fordon eller fordonstågs längd mäts anges i 17c §.

Genom TSFS 2023:37 kan fordonståg med odelbar last upp till 30 meter tillåtas, om vissa villkor uppfylls.

Maxlängder ink. eventuell skidbox.

Illustration: Trafikverket.

Transportstyrelsens föreskrifter

Transporter som uppfyller kraven i Transportstyrelsens föreskrifter om färd med bred odelbar last (TSFS 2023:36) och om färd med lång odelbar last (TSFS 2023:37) behöver inte ansöka om undantag, förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. Bland villkoren finns krav på hur fordonen ska vara utmärkta.

Transportstyrelsens allmänna råd

I Transportstyrelsen allmänna råd om undantag för färd med breda fordon (TSFS 2009:64) och allmänna råd om undantag för färd med långa fordon (TSFS 2009:62) finns råd som gäller prövningar av undantag från bestämmelserna i Trafikförordningen. Råden handlar om

- › vilka krav som bör ställas på en ansökan om undantag
- › vad som bör gälla vid prövningen av en ansökan
- › vilka samråd som bör ingå i en prövning
- › vilka giltighetstider som är lämpliga
- › vad ett beslut bör innehålla
- › vilka varningsanordningar som bör finnas på fordonet eller fordonståget.

En stor del av innehållet i den här handboken har hämtats från Transportstyrelsens allmänna råd.

Undantag från bestämmelserna om tunga, långa eller breda transporter

Genom ett bemyndigande i 13 kap. 3 § trafikförordningen får kommunen ge undantag från bestämmelserna i 4 kap. 12–15a §§ och 17 § om tunga, långa eller breda transporter. Det gäller om ansökan gäller för färd bara i den egna kommunen, men oavsett om det är en statlig eller kommunal väg, eller både och. Om ansökan gäller för färd inom flera kommuner är det istället den statliga väghållningsmyndigheten i den region (Trafikverkets region) där färden påbörjas som kan besluta om undantag. ([Se processkartan på sidan 6.](#))

Enligt 13 kap. 4 § får ett undantag ges om det behövs av särskilda skäl och transporten kan ske utan fara för trafiksäkerheten, skada på vägen eller någon annan avsevärd olägenhet.

Viktigt!

Undantag för längd eller bredd får bara ges om lasten är odelbar.
Tunga transporter bör bedömas på samma sätt.

Enligt 13 kap. 5 § är det möjligt att besluta om undantag från vissa generella trafikbestämmelser. Det kan gälla vilket körfält som fordonet normalt ska vara placerat i eller att man inte får färdas i spärrområde eller över en spärrlinje. Man får också ge vissa undantag från bestämmelser som gäller vilka fordon som får trafikera en motorväg och motortrafikled. Men undantagen från de generella trafikbestämmelserna får bara ges om det behövs av säkerhetsskäl eller framkomlighetsskäl.

Ta emot ansökan

Alla ansökningar om undantag ska diarieföras enligt kommunens vanliga rutiner.

Man kan ta emot ansökan om undantag för transporter antingen på blankett (på papper eller via mejl) eller genom en särskild e-tjänst.

Tips!

Några av kommunerna som använder e-tjänst för ansökan om undantag:

- › [Sigtuna kommun](#)
- › [Gislaveds kommun](#)
- › [Malmö stad](#)
- › [Dorotea kommun](#)
- › [Göteborg stad](#)

Krav på innehåll i ansökan

För att man ska kunna göra en bedömning av om undantag ska ges eller inte behöver ansökan innehålla uppgifter om den sökande, färdvägen och fordonet eller fordonståget.

Uppgifter om den sökande och färden:

- › sökandens (företagets eller motsvarandes) namn, adress, telefon och e-postadress
- › namn på kontaktperson
- › transportens start- och slutpunkt, som inom tätort bör anges med gatuadress eller motsvarande
- › önskad färdväg
- › önskat datum för färden eller färderna
- › fordonets eller fordonstågets registreringsnummer.

Beroende på vilken typ av undantag som ansökan gäller för behöver man ange olika uppgifter om fordonet eller fordonståget. En ansökan kan gälla för ett eller flera undantag för vikt, bredd och/eller längd. De här uppgifterna behövs för respektive undantag:

Vikt

Fordonets eller fordonstågets:

- › bruttovikt
- › alla axelavstånd
- › alla axel- och boggitryck
- › lastens vikt
- › beskrivning av lasten
- › lastens mått (längd, bredd, höjd och vikt).

Bredd

Fordonets eller fordonstågets:

- › största bredd, lasten inräknad
- › fordonsbredden utan last
- › beskrivning av lasten
- › lastens mått (längd, bredd, höjd och vikt)
- › färdvägsintyg om transporten är bredare än 450 cm.

Längd

Fordonets eller fordonstågets:

- › totala längd, lasten inräknad
- › längd utan last
- › vid överhäng: hur långt lasten skjuter ut bakom sista axel
- › beskrivning av lasten
- › lastens mått (längd, bredd, höjd och vikt)
- › färdvägsintyg om transporten är längre än 30 meter.

Höjd

Det finns inga gränser för hur högt ett fordon eller fordonståg får vara. Men uppgifter om höjd behöver alltid anges för att man ska kunna göra en korrekt bedömning av transporten som helhet och om den önskade färdvägen är lämplig.

Transport (fordon inklusive last)

Längd, cm	Bredd, cm	Höjd, cm	Bruttovikt, kg	Enstaka transport ☐ Ja ☐ Nej	Vid flera transporter, ange hur många.
-----------	-----------	----------	----------------	---	--

Skissa lasten. Vid tung transport markera antal axlar och ange axelavstånd samt axeltryck. Kompletterande upplysningar samt skiss över annan fordonskombination kan lämnas på baksidan.

Se [exempel på ansökan i bilaga 1](#), sidan 41.

Komplettera uppgifter

Saknas uppgifter för att kunna bedöma ansökan ska man begära in dem från den sökande. Uppgifterna ska lämnas in skriftligen. Ange gärna sista datum för att komplettera ansökan och att ansökan kommer avskrivas ifall uppgifterna inte kommit in tills dess.

Färdvägsintyg och vägtransportledare

Om transporten är längre än 35 meter och/eller bredare än 450 cm måste den som ansöker bifoga ett färdvägsintyg och ha en eller flera vägtransportledare.

I färdvägsintyget ska det framgå hur färdvägen har kontrollerats och vilka eventuella hinder för transporten som finns. Den som är ansvarig för transporten ska själv anlita en vägtransportledare. Polisen har en [förteckning över vägtransportledare som har förordnande](#).

Färdvägsintyg och/eller vägtransportledare kan ibland behövas även för transporter som inte överskrider de formella gränserna, om det finns särskilda omständigheter som till exempel att transporten ska passera besvärliga trafikmiljöer.

Avskriva ansökan

Om det bedöms att transporten inte behöver ett undantag meddelar man den sökande och ansökan avskrivs. När man meddelar den som skickat in ansökan att den avskrivs är det bra att bifoga den bestämmelsen i trafikförordningen eller Transportstyrelsens föreskrifter som gör att det inte behövs ett undantag.

Om den som ansöker tar tillbaka sin ansökan innan bedömningen har påbörjats avskrivs också ärendet.

Överlämna ansökan till Trafikverket

Om transportsträckan går genom flera kommuner är det Trafikverket som ska handlägga ansökan. Då skickar man ansökan till Trafikverket och meddelar den sökanden att ärendet överlämnats till Trafikverket.

Ärenden som Trafikverket ska handlägga ska skickas till Trafikverkets funktionsbrevlåda: transportdispenser@trafikverket.se.

Bedöma ansökan

Förutsättningen för att bevilja undantag för en transport som överstiger gränserna för tunga, breda eller långa transporter är att det finns särskilda skäl. För långa och breda transporter gäller också att lasten ska vara odelbar.

Utöver det ska man bedöma om transporten kan ske

- › utan fara för trafiksäkerheten
- › utan att skada vägen
- › utan att orsaka någon annan avsevärd olägenhet.

Särskilda skäl

Särskilda skäl kan vara att

- › transporten på något vis avviker från det normala
- › typen av transport inte är vanligt förekommande
- › man tagit tillräcklig hänsyn till det ändamål undantaget ska gälla för.

Läs mer

[Transportstyrelsens förklaring av särskilda skäl i beslut om undantag från dubbdäcksförbud \(TSV 2010-4852\).](#)

Odelbar last

En last som inte kan delas i två eller flera dellaster utan risk för onödiga kostnader eller skador är en odelbar last. Om lasten kan delas i två eller flera dellaster är den inte odelbar och därför bör en ansökan om undantag för en sådan transport inte bifallas. Om man bedömer att lasten är delbar bör man ta kontakt med den sökanden för att diskutera möjligheterna att dela upp lasten på flera transporter. Om transporten kan delas upp ska ansökan avslås.

Exempel på odelbar last:

- › glaspartier
- › hus
- › vindkraftsdel
- › transformator
- › byggkran och tillbehör på maskiner.

Andra instanser som kan behöva yttra sig över ansökan

Beroende på vilka vägar transporten ska köra på kan Trafikverket eller någon annan instans behöva yttra sig (se avsnitt [Yttrande från Trafikverket och andra instanser i det här kapitlet](#), sidan 31).

Om det visar sig vara tveksamt om en transport kan ske utan avsevärd olägenhet är det lämpligt att inhämta synpunkter från Polisen.

Frågor för bedömning

För att kunna ge undantag för en tung, bred och/eller lång transport ska man göra bedömningen att transporten kan ske utan fara för trafiksäkerheten, utan att skada vägen och utan att den orsakar någon annan avsevärd olägenhet. I listorna på nästa sida finns exempel på frågor för bedömningen, en del är relevanta för alla undantag, en del bara för ett eller två.

Kan transporten ske utan fara för trafiksäkerheten?

- › Vilka trafiksäkerhetsaspekter finns?
- › Förekommer broreparationer, vägarbeten eller andra hinder som man måste ta hänsyn till?
- › Kan den föreslagna viktfordelningen godtas?
- › Behöver transporten eskorteras?

Kan transporten ske utan att skada vägen?

- › Är den föreslagna färdvägen den mest lämpade?
- › Är det fordon som ska utföra transporten lämpligt?
- › Passerar transporten några låga viadukter? Andra låga hinder?
- › Klarar vägar och broar längs transportsträckan av vikten?
- › Finns det smala passager?
- › Klarar transporten att passera korsningar utan att väganordningar behöver tas ned med hänsyn till transportens svängradie?

Kan transporten ske utan att den orsakar någon annan avsevärd olägenhet?

- › Är den föreslagna tiden för transporten lämplig?
- › Påverkar transporten framkomligheten för andra fordon?
- › Kommer det genomföras andra transporter samtidigt?
- › Pågår det något evenemang eller byggnation längs med färdvägen?

Färdvägen

Färdvägen för transporten bör vara den kortaste lämpliga mellan startpunkt och slutpunkt. Ett beslut om undantag kan gälla för färdvägen enkel väg eller tur och retur. Det kan också finnas delmål i färdvägen.

Om den önskade färdvägen i ansökan inte är den kortaste lämpliga kan man föreslå en annan färdväg. Ta gärna kontakt med den som ansöker och resonera om alternativ färdväg. Man kan lägga in den ändrade färdvägen direkt i beslutet eller be den som ansöker att skicka in justerad färdväg via mejl.

Kontrollera fordonet i vägtrafikregistret

I [Transportstyrelsens vägtrafikregister](#) finns teknisk information om svenskregistrerade fordon, till exempel tjänstevikt, längd, utsläppsklass och fordonets bredd. För mobilkranar finns det ofta olika viktalternativ för tjänstevikten. Ibland kan man behöva kontrollera uppgifterna i ansökan mot uppgifterna i vägtrafikregistret.

Lokala förutsättningar och föreskrifter

Vid bedömning av en ansökan om undantag är det viktigt att ta hänsyn till lokala förutsättningar och föreskrifter som kan påverka framkomligheten för transporten eller som gör att transporten är direkt olämplig under en viss tid. Lokala förutsättningar och föreskrifter bör inkluderas i beslutet.

Vid färd på en vägsträcka där en lokal trafikföreskrift (LTF) finns, måste undantag även medges från den lokala trafikföreskriften. Det är viktigt att det anges i beslutet om undantaget också gäller undantag från LTF. Det är kommunen som beslutar om LTF inom tätbebyggda områden och länsstyrelsen som beslutar om LTF utanför tätbebyggda områden.

Exempel på lokala föreskrifter:

- › längdbegränsning
- › viktbegränsning
- › gågator.

Händelser eller aktiviteter som kan göra transporter omöjliga på vissa vägar:

- › cykellopp
- › maraton
- › Musikhjälpen
- › julmarknader.

Tunga transporter

Undantag bör bara ges för färd med ett

- › fordon eller fordonståg med en odelbar last
- › olastat fordon eller fordonståg med större vikter än som följer av 4 kap. 12 § trafikförordningen.

Om lasten kan transporteras på ett annat fordon än det som angetts i ansökan utan att de tillåtna vikterna överskrids bör man inte ge undantag för transporten. I normalfallet bör man inte heller ge undantag om ansökan gäller för transport med bara en lastbil. Då kan lasten i de flesta fall transporteras med en annan fordonskombination (till exempel dragbil och påhängsvagn) utan att de tillåtna vikterna överskrids. Lätt last ska inte transporteras på onödigt tunga fordon. En tumregel är att tjänstevikten inte ska vara högre än godsvikten.

I [Trafikverkets handbok om dispenstransporter](#) (avsnitt 4.2) finns råd om vilka förutsättningar som bör gälla för att man ska kunna bevilja undantag. Där finns information om hur man kan bedöma last, fordon och färdväg för:

- › antal dragna fordon och bruttoviktsbegränsningar
- › bandfordon
- › mellanliggande axelavstånd
- › tungt fordon
- › garanterade axelbelastningar
- › vägar med ny beläggning
- › reducerad axelbelastning enligt registreringsbevis
- › lastberäkning.

Det finns en möjlighet att i undantagsfall ge undantag för delbar last, till exempel för räddningsfordon eller bärgningsfordon.

Brokontroll - beräkna broars bärighet för transporten

Beräkningar av broars bärighet för en transport kan göras antingen i Batman (se sidan 24) eller manuellt av en broingenjör. Om beräkningen har gjorts i Batman och resultatet blir "transport kan ej medges" kan man gå vidare med en utökad beräkning manuellt av en broingenjör. Finns ingen broingenjör internt inom kommunen kan man anlita en extern konsult.

Om resultatet av beräkningen visar att transporten är för tung för den aktuella bron är det bästa att ta kontakt med transportören och se om det finns möjlighet att

- › välja ett annat fordon
- › göra en kontrollvägning
- › använda en annan rimlig färdväg
- › ändra lasten på något sätt.

Använda en tidigare beräkning

Har det redan gjorts en beräkning för den aktuella bron är det möjligt att använda den igen. För att göra det behöver man kontrollera dels att inget har förändrats för brons bärighetsklassning, dels att det aktuella fordonet eller fordonskombination inte ger högre lasteffekt än fordonet eller fordonskombinationen i den första beräkningen (det vill säga att både axelavstånd och viktfordelning är i princip identiska).

Se [exempel på brokontroll i bilaga 2](#), sidan 42.

Tips!

- › [Viktbestämmelser hos Transportstyrelsen](#)
- › [Lasta lagligt](#)
- › [Trafikverket om bärighetsklasser \(BK\) på vägar och broar](#)
- › [Trafikverkets Nationella vägdatabasen, NVDB](#)
- › Länsstyrelsernas "Sammanställning över vägar och gator" för respektive län

Läs mer

- [Trafikverkets krav Bro och broliknande konstruktion, Bärighetsberäkning \(TRVINFRA-00331\), kapitel 17](#)
- [Trafikverkets interna riktlinje för undantag från viktbestämmelser för vägtransporter \(6.2.4\)](#)

Batman

Batman innehåller information om bland annat cirka 30 000 broar som är i drift. Det finns uppgifter om bland annat broarnas bärighet och beräkningsverktyg för brokonstruktioner. Batman kan användas för att göra egna beräkningar när man ska bedöma en ansökan om undantag.

Batman innehåller uppgifter om alla broar på det statliga vägnätet. Bland annat om de enskilda konstruktionernas tillstånd, utformning, samt dokument och ritningar. Kommuner som har valt att använda Batman registrerar själva uppgifter om sina brokonstruktioner i systemet.

- › [Batman](#)
- › [Skapa användarkonto för Batman](#)
- › [Digitala kurser hos Trafikverket för att använda Batman](#)

Trafikverket förvaltar Batman och ansvarar för vidareutveckling.

Breda transporter

Största tillåtna bredd på en transport är 260 cm. Flera lastenheter får inte placeras bredvid varandra om fordonet eller fordonståget då blir bredare än 260 cm. Transporter bredare än 261 cm men inte 350 cm behöver inte ansöka om undantag om de uppfyller villkoren i TSFS 2023:36. Villkoren i föreskriften handlar bland annat om märkning av transporten.

Exempel på transporter med en bredd 261–350 cm som inte uppfyller villkoren i föreskriften och därför behöver ansöka om undantag är:

- › kombinationer där gränsen för både vikt och längd överskrids
- › båtar på båttransportvagnar bredare än **311 cm** (efterfordon som får köra max 30 km/tim).

I [Trafikverkets handbok om dispenstransporter](#) (avsnitt 5.2) finns råd om vilka förutsättningar som bör gälla för att man ska kunna bevilja undantag. Där finns information om hur man kan bedöma last, fordon och färdväg för:

- › hus och hussektioner
- › schaktmaskiner
- › släpvagnar
- › långsamtgående breda transporter
- › breda fordon utan dispens
- › plåtar och andra tunna godsenheter.

Transporter 311–350 cm

Transport av odelbar last med en bredd av högst 350 cm kan utföras utan särskilt beslut om undantag om förutsättningarna i föreskrifterna TSFS 2023:36 följs. Transport som inklusive last är bredare än 310 cm får inte ske:

- › vardag före söndag och helgdag kl. 10.00–18.00
- › söndag och helgdag kl. 12.00–20.00
- › övrig tid då tät trafik kan förväntas
- › under mörker helgfri måndag–fredag kl. 06.00–09.00 och kl. 15.00–20.00.

Transporter 351–450 cm

För transporter bredare än 350 cm upp till 450 cm behövs alltid en ansökan om undantag. Färdväg ska anges i beslutet.

Transporter bredare än 450 cm

Transporter bredare än 450 cm kräver eskort av vägtransportledare eller polis och ett färdvägsintyg. Innan undantag medges för en transport som är bredare än 450 cm bör Polisen ges tillfälle att yttra sig.

Tips!

- › Verktyg att använda för bedömning: Google streetview
- › Polisens förteckning över vägtransportledare
- › Nationella vägdatan, NVDB

Läs mer

- Vägverkets föreskrifter om utrustning som inte ska räknas in i fordonsbredden och fordonslängden (VVFS 2008:261)
- Trafikförordningen (TrF) 4 kap. 15, 15 a och 16 §§
- Transportstyrelsens föreskrifter om färd med bred odelbar last (TSFS 2023:36)
- Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med breda fordon (TSFS 2009:64)

Långa transporter

I [Trafikverkets handbok om dispenstransporter](#) (avsnitt 6.2) finns råd om vilka förutsättningar som bör gälla för att man ska kunna bevilja undantag. Där finns information om hur man kan bedöma last, fordon och färdväg för:

- › utskjutande last (överhäng)
- › långa fordon eller fordonståg
- › kontroll av fordonslängden genom kopplingsavstånden
- › balkvagnar.

Transporter 24-30 meter långa

Transporter som är längre än 24 meter men inte längre än 30 meter behöver inte särskilt undantag om de uppfyller villkoren i TSFS 2023:37. Ett av villkoren är att lasten inte får skjuta ut framför fordonståget eller mer än 5 meter bakom centrum av den bakersta axeln. Övriga villkor i föreskriften handlar bland annat om märkning av transporten.

Transporter längre än 30 meter upp till 35 meter

Om en transport är längre än 30 meter behöver man alltid ansöka om undantag. Ger man särskilt undantag bör det ställas krav på färdvägsintyg.

För att ge undantag ska också

- › minst en av släpvagnens axlar vara styrbar
- › en varningsbil köras bakom den långa transporten.

Vid färd i dagsljus på motorväg kan kravet på varningsbil slopas. En varningsbil får följa högst tre transportfordon eller fordonståg samtidigt.

Man bör inte ge undantag för last som skjuter ut mer än 5 meter bakom centrum av fordonets eller fordonstågets sista axel.

Räkna längden på utskjutande last från fordonets sista axel. Illustration: Transportstyrelsen

Transporter längre än 35 meter kräver vägtransportledare

En transport som är längre än 35 meter kräver eskort av vägtransportledare eller polis och ett upprättat färdvägsintyg.

Undantag för last som skjuter ut längre än 5 meter bör bara ges om det finns ett särskilt behov och den totala längden överstiger 35 meter (och därför eskorteras av vägtransportledare). En motivering från transportören till varför lasten behöver skjuta ut mer än 5 meter ska finnas med i ansökan.

Tips!

- › Verktyg att använda för bedömning: Google streetview
- › Vägverkets föreskrifter om utrustning som inte ska räknas in i fordonsbredden och fordonslängden (VVFS 2008:261)
- › Polisens förteckning över vägtransportledare
- › Nationella vägdatatabasen, NVDB

Läs mer

- Trafikförordningen (TrF) 4 kap. 17, 17 a, 17 b och 17 c §§
- Transportstyrelsens föreskrifter om färd med lång odelbar last (TSFS 2023:37)
- Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med långa fordon (TSFS 2009:62)

Utmärkning med lyktor, skyltar och reflexer för breda och långa transporter

Fordon eller fordonståg som transporterar bred odelbar last eller lång odelbar last ska vara utmärkta med

- › lyktor
- › varningslyktor
- › breddmarkeringsskyltar respektive längdmarkeringsskyltar
- › varningsskyltar
- › reflexer.

Skyltarna ska vara väl synliga framifrån och bakifrån, och belysta när det är mörkt ute eller dålig sikt på grund av vädret.

I Transportstyrelsens föreskrifter 2023:36 och 2023:37 finns det angivet hur lyktor, skyltar och reflexer för de olika typerna av transporter ska se ut och vara placerade.

Kontrollera kopplingsavståndet

Om man misstänker att fordonet eller fordonståget är för tungt eller för långt kan man kontrollera kopplingsavståndet som anges i registreringsbeviset i vägtrafikregistret.

- › Kopplingsavstånd på fordon som registreringsbesiktigats **efter** 2007-04-02 ("kopplingsavstånd EU")
  - Bil: Från framkant till kopplingsanordningen centrum
  - Släpvagn: Från centrum på släpvagnens kopplingsanordning till släpvagnens bakkant.
  - Lägger man ihop kopplingsavstånden i nya registreringsbevis får man fram fordonstågets totala längd.
- › Kopplingsavstånd på fordon som registreringsbesiktigats **före** 2007-04-02
  - Bil: Från framaxeln till kopplingsanordningens centrum.
  - Släpvagn: Från kopplingsanordningens centrum till bakersta axeln.
  - I äldre registreringsbevis saknas ofta uppgift om överhäng.

Normalt är måttet från en dragbils främre punkt till framaxelns centrum 135–150 cm. En kontroll av fordonens kopplingsavstånd ger en vägledning om fordonståget kan vara för långt (alltså längre än 24,0 meter).

Exempel: Räkna ut kopplingsavstånd

Dragbilens avstånd från första axel till kopplingens centrum är 4 750 mm och släpvagnens (påhängsvagnens) avstånd från kopplingsanordningen (kopplingstappen) till sista axel är 17 300 mm. Främre överhänget är 1 350 mm och det bakre överhänget på påhängsvagnen är 900 mm (bakre axelns centrum till bakre punkt). Då blir summan:

$$1\,350 + 4\,750 + 17\,300 + 900 = 24\,300 \text{ mm (24,3 m)}$$

Fordonståget är alltså för långt.

Yttrande från Trafikverket och andra instanser

Om färdvägen i ansökan passerar en eller flera statliga vägar ska man skicka en remiss till Trafikverket. I vissa fall kan också andra instanser som berörs behöva yttra sig.

Yttrande från Trafikverket

Ansökningar för transporter inom kommunen som går på statlig väg ska skickas på remiss till Trafikverket. Kommuner kan använda Trix för att skicka in begäran om yttrande från Trafikverket. Kan man inte använda Trix skickar man remissen till Trafikverkets funktionsbrevlåda: transportdispenser@trafikverket.se.

Efter att handläggaren på kommunen fått yttrandet på remissen från Trafikverket fattar man beslut i vanlig ordning. Om Trafikverket har någon synpunkt på färdvägen har man tillsammans en dialog om förslag på hur man bäst kan lösa transporten. Dialogen med transportören är kommunens ansvar, och det är fortfarande kommunen som fattar beslut.

Se [exempel på begäran om yttrande från Trafikverket i bilaga 3](#), sidan 43.

Andra instanser som kan behöva yttra sig

Förutom Trafikverket kan andra instanser som använder eller på något sätt ansvarar för delar av vägen behöva yttra sig. Det kan till exempel vara:

- › Polisen
- › ledningsägare, t.ex. fjärrvärmeleverantörer
- › broingenjör eller anläggningsingenjör
- › ansvariga för kollektivtrafik
- › evenemangsansvariga
- › räddningstjänsten.

Om Polisen har yttrat sig är det bra att skicka en kopia på fattat beslut till dem. Kommunen kan också göra en överenskommelse med sin lokalpolis om hur samarbetet ska fungera.

Transport som passerar enskild väg

Undantag kan inte ges för transporter på enskilda vägar. Passerar transporten en enskild väg bör det framgå att undantaget ges med förutsättningen att väghållaren för den enskilda vägen tillåter transporten. Den som ansöker om undantag behöver alltså själv kontakta väghållaren för tillåtelse.

Avgöra ärendet och meddela beslut

Bifalla eller avslå ansökan

En registrerad ansökan kan antingen bifallas eller avslås.

- › **Bifalla ansökan:** Transportören får undantag för transporten. Beslutet kan gälla helt och hållet för det som stod i ansökan, men den kan också gälla med avvikelser. En avvikelse kan till exempel vara att transporten måste köra en annan väg eller bara mellan vissa klockslag. Beslutet skickas ut till transportören, registreras i kommunens diarium och en kopia skickas till eventuella remissinstanser. Finns avvikelser i förhållande till ansökan ska den som ansökt informeras om hur beslutet kan överklagas.
- › **Avslå ansökan:** Transportören får inte undantag för transporten. Beslutet skickas till transportören och registreras i kommunens diarium. I beslutet ska det framgå varför ansökan avslås och hur man gör för att överklaga beslutet. För att underlätta för både transportören och kommunen kan det vara bra att också meddela beslutet per telefon och då kunna svara på eventuella frågor direkt.

Skicka alltid svaret med någon typ av mottagningsbevis så att det finns ett datum på när den som ansökt tagit emot beslutet. Det enklaste är att be mottagaren av beslutet att svara på mejlet att hen har tagit emot det.

Vad som ska finnas med i beslutet när ansökan bifalls

I beslutsdokumentet ska det finnas

- › uppgifter om den som beslutet gäller, både transportör, fordon och last
- › information om hur fordonet ska märkas och lastas
- › datum som beslutet gäller för
- › färdväg
- › villkor för beslutet
- › eventuell avgift för ansökan eller undantaget.

Se [exempel på beslut i bilaga 4](#), sidan 45, och [i bilaga 5](#), sidan 48.

Tips!

- › [Trafikverkets information om villkor för undantag](#)
- › [Transportstyrelsens Lasta lagligt](#)

Giltighetstid för beslut om undantag

Giltighetstid för undantag behöver vara relevant för transporterna. Faktorer som påverkar giltighetstiden är om det gäller en enstaka transport eller återkommande transporter, men också om transportvägen kommer att förändras så att framkomligheten påverkas (av planerade ombyggnationer, omledningar eller liknande). Oftast är giltighetstiden mellan en månad och ett halvår, det går dock att bevilja ett undantag som gäller för längre tid. I tätort och i föränderliga trafikmiljöer bör man inte ge undantag för mer än 30 dagar. I Transportstyrelsens allmänna råd (TSFS) 2009:62 och 2009:64 finns råd om lämpliga giltighetstider.

Giltighetstid för enstaka transport

Beslut om undantag för en enstaka transport bör normalt gälla högst en månad. Om den sökande anger att transporten ska köras till exempel 21 april skriver man in giltighetstid 21 april–20 maj.

Giltighetstid för återkommande transport på samma vägsträcka

Beslut om undantag för återkommande transporter på en viss vägsträcka kan ges med längre giltighetstid. Det kan vara till exempel

- › mobilkranar
- › militärfordon
- › många husmoduler till samma exploateringsområde
- › särskilda servicefordon med uppdrag som löper över lång tid.

Trafikverkets praxis för giltighetstider för återkommande transporter finns i [Trafikverkets handbok om dispenstransporter](#) avsnitt 3.6.2.

Dialog om giltighetstid med andra väghållare

Om en annan väghållare berörs av det önskade undantaget bör man samråda om giltighetstidens längd. Det är viktigt att den giltighetstid som beslutet får har tagit hänsyn till andra väghållares synpunkter.

Tips!

Ett sätt att förenkla processen och se till att giltighetstiderna följer likställighetsprincipen är att bestämma vilka tider som ska gälla principiellt för olika områden i kommunen i ett internt styrdokument. Det blir både lättare för handläggarna och mer förutsägbart för transportörerna.

Läs mer

- [Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med långa fordon \(TSFS 2009:62\)](#).
- [Transportstyrelsens allmänna råd om undantag för färd med breda fordon \(TSFS 2009:64\)](#).

Förlänga ett undantag

Undantag kan inte förlängas. Vill transportören få motsvarande undantag för en ny period måste en ny ansökan göras.

Möjligheten att överklaga beslut

Om transportören får avslag på sin ansökan och vill överklaga beslutet måste det göras inom tre veckor efter att beslutet har tagits emot. Den som ansökt om undantag ska skicka in sin överklagan till kommunen. Kommunen kontrollerar att överklagan kommit in i rätt tid, och skickar den sedan till länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut i sin tur går att överklaga hos Transportstyrelsen. En anvisning för hur man överklagar ska finnas med i beslutet.

Se [exempel på underrättelse om avslag i bilaga 6](#), sidan 50.

Läs mer

- [Lagen \(1978:234\) om nämnder för vissa trafikfrågor](#)
- [Förvaltningslagen \(2017:900\), 40-49 §§](#)

Återkalla ett beslut

Kommunen kan återkalla ett beslut om undantag och det ska alltid framgå i beslutet. Det kan man göra till exempel om den angivna färdvägen har blivit oframkomlig för transporten av tekniska skäl (som en vägskada eller en broskada), eller om Trafikverket begärt det (oftast vid nedklassning av bärigheten på en statlig bro).

Beslutet ska alltid återkallas skriftligt. Skicka alltid meddelandet om att återkalla beslutet med någon typ av mottagningsbevis så att det finns ett datum på när den som ansökt tagit emot det. Det enklaste är att be mottagaren svara direkt på mejlet att hen har tagit emot det.

Remissvar – yttra sig över ärende från Trafikverket

Ansökningar om undantag för transporter som går genom fler än en kommun handläggs av Trafikverket. Efter att Trafikverket gjort en grundprövning av en ansökan om undantag skickar de ärendet på remiss till de kommuner som transporten passerar. Respektive kommun gör då en bedömning av om man kan bevilja undantag för den del av färdvägen där man är väghållare.

I sitt remissvar ska kommunen ange

- › om undantag kan beviljas utan att det föreligger fara för trafiksäkerheten, skada på vägen eller någon annan avsevärd olägenhet
- › om det behövs särskilda villkor för ett undantag
- › om det finns lokala förutsättningar transportören behöver ta hänsyn till (se avsnitt [Lokala förutsättningar och föreskrifter i kapitel 3](#), sidan 21.)

Remissvaret ska skickas in i Trix om det är möjligt. Om det inte är möjligt skickas det i stället till Trafikverkets funktionsbrevlåda: transportdispenser@trafikverket.se.

Trafikverket samlar in remissvaren och fattar beslut. Behövs kompletteringar från transportören är det Trafikverket som begär in det.

De berörda kommunerna får en kopia på beslutet. Remissen och beslutet ska diarieföras enligt kommunens rutiner.

Se [exempel på remissvar i bilaga 7](#), sidan 51, och [i bilaga 8](#), sidan 53.

Företagsanvändare som skickar förfrågan om underlag inför ansökan till Trafikverket

Företagsanvändare är en kundgrupp hos Trafikverket som gör avancerade ansökningar i Trix. De har stora möjligheter att påverka sina egna ärenden eftersom de kan göra egna färdvägar och kontroller av restriktioner och broar. De lägger ner mer tid på sina ansökningar, men de behandlas snabbare av Trafikverket. Företagsanvändarna skickar förfrågan direkt till de berörda kommunerna istället för att Trafikverket skickar en remiss efter att ansökan kommit in. På förfrågningarna står det ”Vi är företagsanvändare och har avtal med Trafikverket att förbereda ärenden om transportdispenser fram till beslut.”

Svarstid på remisser från Trafikverket

Remissvaret bör skickas till Trafikverket inom tre arbetsdagar. Om man behöver längre svarstid är det bra om man meddelar Trafikverket så snart som möjligt.

Förenklat samråd mellan Trafikverket och en kommun

Ett förenklat samråd kan tecknas mellan Trafikverket och en kommun. I samrådet ger kommunen Trafikverket tillåtelse att fatta beslut för vissa utpekade kommunala vägar, utan att behöva remittera kommunen vid varje ansökan. Ett samråd behöver förankras internt i kommunen hos de som berörs, till exempel gatuingenjörer, broingenjörer och trafikplanerare. Samråd gäller som regel i ett år.

I varje samråd specificeras det vilken eller vilka vägsträckor det gäller för. Om kommunen inte har lagt in någon begränsning gäller samråden för transporter med bredd högst 450 cm, längd högst 35 meter och högst 15 tons axel-, 28 tons boggi- och 39 tons trippelaxeltryck. Kommunen kan alltid lägga in begränsningar med lägre värden för bredd, längd eller vikt för en väg eller vägsträcka.

Kommunen ska få kopia på de samrådsbeslut som Trafikverket fattar, och kan då följa upp antalet fordon som färdas på sträckorna som finns med i samrådet.

Se [exempel på förenklat samråd i bilaga 9](#), sidan 55.

Tips!

- › Kom ihåg att uppdatera samråden när förutsättningarna ändras.
- › För att göra samrådet så tydligt som möjligt kan man lägga med en kartbild på de vägvsnitt samrådet gäller, så att man tydligt ser vilken del av vägen som är kommunal.

Avgifter, handläggningstider och diarieföring

Avgift för att ansöka om undantag

En kommun får ta ut en avgift för ansökningar om undantag. Det kan man göra i förskott eller med faktura efter att beslutet är fattat. Avgiften får inte vara högre än den genomsnittliga kostnaden som kommunen tar ut för samma typ av ärenden. Olika kommuner tar ut olika stor avgift, och en del kommuner tar inte ut någon avgift alls. Hur stor avgift kommunen ska ta ut beslutas av kommunfullmäktige.

Tips!

Exempel på avgifter för att ansöka om undantag:

- › [Trafikverkets ansökningsavgifter för dispenstransporter](#)
- › [Göteborg stads ansökningsavgifter för dispenstransporter](#)
- › [Piteå kommuns avgifter för dispenstransporter](#)
- › [Sigtuna kommuns avgifter för dispenstransporter](#)

Läs mer

- [Lagen om nämnder för vissa trafikfrågor \(1978:234\), 4-5 §§](#)
- [Trafikförordningen 13 kap. 11 §](#)
- [Avgiftsförordningen \(1992:191\) 10-14 §§ \(gäller statliga myndigheter\)](#)

Handläggningstider

Ansökningar om undantag bör handläggas skyndsamt. Vissa transporter är tidskritiska men svåra att planera i god tid eftersom beställarens tidplaner kan ändras. I de fallen kommer ansökningarna oftast in väldigt nära in på det önskade transportdatumet. Effektiv handläggning av ärenden motverkar att transporter sker utan beslut om undantag.

Handläggningen kan ibland ta längre tid, till exempel om ansökan behöver remitteras eller om kommunens handläggare behöver göra en utredning av möjligheten att köra över en viss bro. Håll då i möjligaste mån kontakt med den som ansökt om undantag så att hen har förståelse för att det tar lite längre tid.

Tips!

- › Utse en extra resurs inom kommunen som kan ersätta ordinarie handläggare vid frånvaro för att undvika långa handläggningstider.
- › Trafikverkets mål är att minst 80 % av ansökningarna till myndigheten ska handläggas inom tre dagar.

Diarieföra ansökningar, beslut, remisser och remissvar

Ansökningar och beslut ska diarieföras enligt kommunens ordinarie rutiner, liksom ansökningar som skickas vidare till Trafikverket. Remisser från Trafikverket och remissvar till Trafikverket ska också diarieföras.

Läs mer

[Offentlighets- och sekretesslagen \(2009:400\), 5 kap. 1 §.](#)

Bilaga 1

Ansökan, Örnsköldsviks kommun

**ÖRNSKÖLDSVIKS
KOMMUN**

**ANSÖKAN om undantag från bestämmelserna i
trafikförordningen (1998:1276) om största tillåtna**

bredd längd bruttovikt, axel- el. boggi Axeltryck

Dispens enligt 13 kap 3§ Trafikförordningen (SFS 1998:1276)

Vikt- och dimensionsbestämmelser, se webbplats www.vrkestrafiken.se

Sökande

Företagets (motsvarande) namn	Telefon dagtid
Utdelningsadress	Faxnummer
Postnummer och ort	E-postadress
Sökandes org./personnr och/el. annan info för vår fakturering	Kontaktperson

Färdväg

Startort	Gatuadress (motsvarande)
Slutort	Gatuadress (motsvarande)
Önskad färdväg	Datum för transporten
Färdväg (forts.)	

Fordon och last

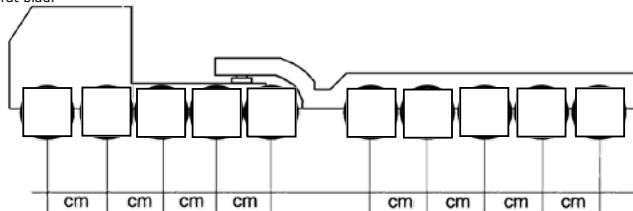
Typ av fordon	Registreringsnummer	Aktuellt kopplingsavstånd cm	
Typ av släp-/efterfordon	Registreringsnummer	Aktuellt kopplingsavstånd cm	
Typ av last (lastbeskrivning, märke, typ, tillverkningsnummer, ev. registrerings- el. chassinummer)			
Längd (m)	Bredd (cm)	Höjd (cm)	Vikt (kg)

Transport (fordon inklusive last)

Längd (m)	Bredd (cm)	Höjd (cm)	Bruttovikt (kg)
-----------	------------	-----------	-----------------

Skissa lasten. Vid tung transport markera antalet axlar, ange samtliga axelavstånd och samtliga axeltryck. Upplysningar, skiss el. annan fordonskombination kan anges på separat blad.

Enstaka transport Ja Nej
Vid flera transporter, ange hur många:

Underskrift

Härmed försäkras att lämnade uppgifter överensstämmer med verkliga förhållanden och att samtycke ges att uppgifterna behandlas enligt personuppgiftslagen, PUL.

Datum	Namnförtydligande	Sökandens underskrift
-------	-------------------	-----------------------

Undertecknad ansökan skickas till transportdispens@ornskoldsvik.se alt. Örnsköldsviks kommun, Trafik och park, 891 88 Örnsköldsvik

Bilaga 4

Beslut om undantag, Malmö stad

Malmö stad
Tekniska nämnden
Delegation för trafikärenden

Sid. 1 (3)

BESLUT

Ärendenummer: TD-2022.TN.0396

Ert datum: 2022-08-18

Er referens: Peter Gertsson

E-post: peter.gertsson@mantum.se

Datum: 2022-09-07

Mantum Special AB
Vagnvägen 11
43242 Varberg

Undantag från bestämmelserna om största tillåtna längd

Beslut

Malmö Stad medger undantag från bestämmelser om största tillåtna längd Lokala trafikföreskrifter för Malmö.

FORDON:	Fordon som disponeras av beslutsinnehavaren.
TRANSPORTSTRÄCKA:	Malmö / Isbergs Gata - Malmö / Isbergs Gata
LAST:	Prefab-betong
LÄNGD (inkl. last):	1800 cm
GILTIGHETSTID:	2022-09-20 -- 2022-10-20

FÄRDVÄG:
Malmö stad - område där fordons eller fordonstågs längd är begränsad till 12 meter.

Beslutet är giltigt under förutsättning att villkoren nedan följs.

Villkor

Denna handling, eller kopia av den, ska medföras under färd och på begäran av polis eller bilinspektör överlämnas för kontroll.

Innan färden påbörjas ska beslutsinnehavaren se till att föraren är förvissad om att färdvägen är framkomlig med hänsyn till vägarbeten, hinder i höjd- och sidled m.m.

Transport får inte ske där begränsat axeltryck, boggitryck eller begränsad bruttovikt på fordon eller fordonståg angivits med vägmärke.

Utskjutande last

Handläggare: Jenny Wallberg
Direkttel: 040-341309
E-post: jenny.wallberg@malmose.se

FASTIGHETS- OCH GATUKONTORET
August Palms plats 1
205 80 Malmö
Tel. 040-34 10 00
Org.nr. 212000-1124
fgk@malmose.se
www.malmose.se

BESLUT

Ärendenummer: TD-2022.TN.0396

Ert datum: 2022-08-18

Er referens: Peter Gertsson

E-post: peter.gertsson@mantum.se

Datum: 2022-09-07

Vid utskjutande last gäller även nedanstående villkor

Last får inte skjuta ut framför lastutrymmets främre begränsning eller mer än 500 cm bakom centrum av fordonets/fordonstågets sista axel.

Utmärkning

Transportfordonet ska vara utrustad med minst en varningslykta som avger blinkande orangegult ljus. Lyktan ska uppfylla kraven i 26 kap. i *Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:63) om bilar och släpvagnar som dras av bilar*. Lyktan ska vara påslagen endast när transporten inkräktar på ett annat körfält.

Last som skjuter ut bakom fordonet ska märkas ut med sidomarkeringslykter och sidomarkeringsreflexer enligt p. 26-30 i Transportstyrelsens allmänna råd (TSFS 2009:62) om undantag för färd med långa fordon.

Utskjutande last mindre än 100 cm behöver inte märkas ut om den utskjutande delen tydligt framgår för andra trafikanter.

Färd i mörker, skymning eller gryning och i övrigt när det är påkallat av väderleken eller andra omständigheter

Last som skjuter ut bakom fordonet ska märkas ut baktill med en lykta som visar rött ljus bakåt och röda reflexer. Lyktan ska ha en ljusstyrka på minst 40 och högst 100 candela.

Upplysningar

Transport får inte utföras om fordon är belagt med körförbud, har sådana brister som vid kontrollbesiktning eller flygande inspektion medfört föreläggande att avhjälpa bristerna eller om det finns andra hinder för fordonets brukande.

Eventuella skador på gata/väg eller trafikordning till följd av transporten skall omedelbart anmälas till Fastighets- och gatukontoret tel. 020-34 45 00.

Beslutet kan återkallas.

På Tekniska nämndens vägnar

Beslut om transportdispens, Uppsala kommun

Datum:
2022-04-29

Diarienummer:
GSN-2022-00928

Transportdispens

Registreringsnummer: LGB73U, Spierings SK498

Tillståndshavare: Pontán Uppsala AB

Giltighetstid: till och med 2023-05-31

Lagrum: undantag enligt 13 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276) från villkor om fordonets bredd och vikt i 4 kap. samma förordning och från Uppsala kommuns lokala trafikföreskrifter om begränsad längd för fordon.

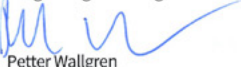
Omfattning: Gäller för färd på gator och vägar där Uppsala kommun är väghållare och inga andra inskränkningar angivits genom uppsatta vägmärken.

Särskilda villkor för alla transporter: Färd ska i första hand planeras så att den kan genomföras mellan klockan 09:00 och 15:00 på vardagar, dock ej vardag före sön- och helgdag, övriga tider ska färd ske endast om annan trafik inte störs.

Särskilda villkor för bropassager: Villkor för färd över vissa broar redovisas på nästa sida. I de fall där särskilda villkor gäller för bropassage ska fordonet ha minst en påslagen varningslykta som avger blinkande orangegult ljus och uppfyller kraven i 26 kap. Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:63) om bilar och släpvagnar som dras av bilar. I de fall där vägtransportledare krävs för bropassage ska denne vara förordnad av Polismyndigheten och även vägtransportledarens fordon ska ha påslagen varningslykta.

Denna dispens ska medföras i fordonet. Innan färden påbörjas ska beslutsinnehavaren se till att föraren är förvissad om att färdvägen är framkomlig med hänsyn till vägarbeten, hinder i höjd- och sidled, förväntat vägslag och väder med mera.

Enligt delegation för gatu- och samhällsmiljönämnden

Petter Wallgren

Trafikhandläggare

Ärendenummer
TRV 2021/79
TK 08142/21

Övriga upplysningar:

* Vid bredare/längre remissa Göteborgs Stad.

Bakgrund

Enligt 13 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276) får undantag från bestämmelserna om största tillåtna vikt, bredd och/eller längd i 4 kap. 12, 15 och 17 §§ trafikförordningen medges av den statliga väghållningsmyndigheten i den region där färden påbörjas. Detta gäller om undantaget rör mer än en kommun. Om undantaget endast rör en kommun är det kommunen som får medge undantag.

Innan beslut att medge undantag meddelas bör berörda kommunala väghållare ges tillfälle att yttra sig i ärendet. För en mer ändamålsenlig handläggning använder Trafikverket ett förenklat samrådsförfarande, istället för att inhämta yttrande genom en remiss i varje enskilt fall, där beslut kan fattas om den sökta transportens vikter och dimensioner inte överstiger värdena enligt samrådet ovan.

Datum 2021-12-20

Datum 2021-12-20

Trafikverket Region Väst

Göteborgs Stad

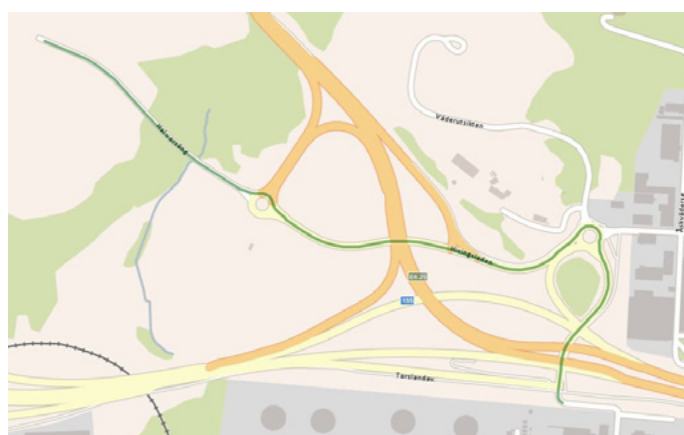

Karta 3. Rv 190:

Karta 5. Tpl Vädermotet:

Karta 9. Tpl Ytterhamnsmotet:

Karta 10. Tpl Sörredsmotet:

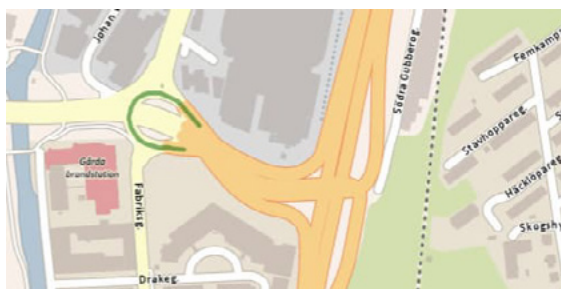

Karta 13. Tpl Tynneredsmotet:

Karta 14. Tpl Ullevimotet:

Undantag för tunga, breda och långa transporter

Handbok för bedömning

Den här handboken ska hjälpa till att skapa effektiva rutiner för att bedöma de ansökningar om undantag för breda, långa och tunga transporter som kommer in till kommunerna. Handboken är därför uppbyggd utifrån hur en sådan process kan se ut. Handboken ska samtidigt bidra till en harmonisering av kommunernas handläggning av ansökningar om undantag, för att bedömningar och undantag för transporter ska vara så lika som möjligt över landet.

Varje ansökan om undantag innebär en unik prövning, där bland annat trafikförordningen, praxis och riktlinjer från Transportstyrelsen ligger till grund för beslutet. Handboken innehåller ett kunskapsunderlag med bland annat en översikt över gällande regelverk och råd. Trafikverkets handbok om transportdispenser är också en viktig kunskapskälla, och handboken refererar till den i vissa delar.

ISBN 978-91-8047-183-1

Ladda ner eller beställ på skr.se/publikationer

Post: 118 82 Stockholm | Besök: Hornsgatan 20

Telefon: 08-452 70 00 | skr.se

Sveriges
Kommuner
och Regioner